

Helsinki Espoo Vantaa Kauniainen
PKS-YHTEISTYÖHANKE
Koulutusryhmä

Pääkaupunkiseudun yhteistyösopi- muksen toimeenpano

**Koulutusryhmän loppuraportti
29.3.2007**

Työryhmä 9 Koulutusryhmä

Loppuraportti

29.3.2007

Pääkaupunkiseudun yhteistyösopimus

Pääkaupunkiseudun yhteistyösopimuksessa linjattiin yhteistyöhankkeita ja valmistelu-toimenpiteitä, joilla syvennetään yhteistyötä kunta- ja palvelurakennemuutoksessa. Sivistystoimen osalta sopimukseen sisältyvät seuraavat asiat:

1. kaupunkiseudun kansainvälisen kilpailukyvyn parantamiseen liit- tyvät hankkeet/toimenpiteet:

- seudun tiede- ja ammattikorkeakoulujen verkostoa tulee kehittää ja vahvistaa kokonaisuutena ja kannustaa eri toimijoiden kumppanuuden ja yhteistyön syventämistä
- toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudelleen organisointi käynnistetään tämän valtuustokauden aikana.

2. Hyvinvointipalvelujen parantaminen ja palvelutuotannon tehos- taminen:

- palvelujen yhteiskäyttöä laajennetaan vaiheittain erityisesti kaupunkien raja-alueilla niin, että asukkaat voivat valita kunnalliset palvelut kuntarajoista riippumatta
- palveluja käyttävän asukkaan kotikaupungin kustannusvastuu toteuttaminen täyden kustannusvasuun periaatteen mukaisesti
- ruotsinkielisten palvelujen seudullinen järjestäminen erityisesti opetuksessa, aikuiskoulutuksessa
- perusopetuksessa kehittämisen lähtökohtana nykytilanne, jossa kaupungit järjestävät opetuksen lähikouluperiaatteella. Yhteistyötä lisätään palvelujen mitoituksessa ja järjestämisessä erityisesti raja-alueilla.
- määritellään lukioverkon määrälliset ja laadulliset linjaukset sekä sovi-
taan yli kuntarajojen tapahtuvan lukionkäynnin kustannustenjaosta.

Kaupunginjohtajat asettivat yhteensä 14 työryhmää valmistelemaan eri hankkeita ja toimenpiteitä. Koulutuspoliittisia toimenpiteitä ja opetuksen järjestämistä varten asetettiin työryhmä nro 9 koulutusryhmä, jonka jäseniksi nimettiin:

Björklund Ilkka-Christian, apulaiskaupunginjohtaja, Helsinki
Korhonen Tapio, rahoitusjohtaja, Helsinki
Wikberg Kristina, toimialajohtaja, Espoo
Tuori Reijo, rahoitusjohtaja, Espoo
Widén Torsten, kaupunginjohtaja, Kauniainen
Rönkä Antti, koulutoimen johtaja, Kauniainen
Pitkälä Aulis, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaa
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja, Vantaa

Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin Aulis Pitkälä ja varapuheenjohtajaksi Ilkka-Christian Björklund. Työryhmän sihteerinä on toiminut hallintopäällikkö Rauno Kur-

kela Vantaalta. Valmistelusihteeristöön on kuulunut lisäksi kehittämisjohtaja Kristiina Erkkilä Espoosta, kaupunginsihteerit Leena Mickwitz ja Antero Makkonen Helsingistä sekä koulutoimen johtaja Antti Rönkä Kauniaisista.

Koulutusryhmän toimeksianto

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat kokosivat yhteistyösopimuksen hankkeiden ja toimenpiteiden valmistelun kahdeksaan kokonaisuuteen, joista koulutusryhmän työhön liittyi kohta kuusi: **Koulutuspoliittiset toimenpiteet ja opetuksen järjestäminen.**

Tavoite

Hyvinvointipalvelujen parantaminen ja palvelutuotannon tehostaminen

Toimeksianto

Työryhmän tehtävänä on selvittää, miten palvelujen yhteiskäyttöä laajennetaan vaiheittain ja erityisesti kaupunkien raja-alueilla niin, että asukkaat voivat valita kunnalliset palvelut kuntarajoista riippumatta. Periaatteena on palveluja käyttävän asukkaan kotikaupungin kustannusvastuun toteuttaminen täyden kustannusvastuun periaatteen mukaisena.

Työryhmän tehtävä

1. Selvittää muiden kuin lähipalveluina tuotettavien ruotsinkielisten palvelujen seudullinen järjestämisen opetuksessa, aikuiskoulutuksessa ja muussa sivistystoimessa ja tehdä niiden kehittämisen osalta esitys.
2. Perusopetuksessa kehittämisen lähtökohtana on nykytilanne, jossa kaupungit järjestävät opetuksen lähikouluperiaatteella. Yhteistyötä lisätään palvelujen mitoituksessa ja järjestämisessä erityisesti raja-alueilla.
3. Määritellään lukioverkon määrälliset ja laadulliset linjaukset sekä sovitaan yli kuntarajojen tapahtuvan lukiokäynnin kustannustenjaosta
4. Työryhmän tehtävänä on lisäksi selvittää, miten toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudelleenorganisointi käynnistetään tämän valtuustokauden aikana.
5. Työryhmä selvittää kunnallisten ammattikorkeakoulujen (Evetek, Stadia ja Laurea) koulutusjärjestelyt ja uudelleenorganisoinnin vaihtoehdot, joilla tuetaan palvelujen ja teollisten innovaatioiden kehittämistä. Selvitys on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa työryhmä kartoittaa pikaisesti em. korkeakoulujen eri organisointivaihtoehtoja ja tekee vertailun pohjalta ehdotuksen ratkaisuvaihtoehdosta

Työskentely

Pääkaupunkiseudun sivistystoimen johdon yhteistyöryhmän kokouksessa 16.6. 2006 nimettiin koulutusryhmän toimeksiantoon liittyviä hankkeita varten erilliset valmisteluryhmät:

- Ruotsinkieliset opetus- ja sivistyspalvelut (valmisteluryhmän pj linjanjohtaja Margareta Nygård Helsingistä)
- Perusopetus (valmisteluryhmän pj linjanjohtaja Outi Salo Helsingistä)
- Lukiokoulutus (valmisteluryhmän pj opetustoimen johtaja Kaisu Toivonen Espoosta)
- Ammatillinen koulutus (valmisteluryhmän pj opetustoimen johtaja Paula Ylöstalo-Kuronen Vantaalta)

- Ammattikorkeakoulutus (sivistystoimen johdon yhteistyöryhmä ja erillinen projektiryhmä).

Koulutusryhmä hyväksyi hankkeiden työsuunnitelmat 11.8.2006.

Koulutusryhmä käsitteli hankkeita seuraavasti:

- perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat raportit ja esitykset 31.10.2006
- ammattikorkeakoulujen yhdistymistä ja uuden ammattikorkeakoulun perustamista koskevia esityksiä useissa kokouksissa; esitys kaupunginvaltuustoja varten käsiteltiin 21.11.2006
- ruotsinkielisiä opetus- ja sivistyspalveluja koskevan raportin ja esitykset 29.03.2007.

Koulutusryhmän esitykset

RUOTSINKIELISET OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUT

Muiden kuin lähipalveluina tuotettavien palvelujen seudullinen järjestäminen ja kehittäminen

Pääkaupunkiseudun sivistystoimien ruotsinkielisille palveluille on tarpeen luoda yhteinen strategia, jolla taataan ruotsinkielisten asioiden näkyminen päätöksenteossa ja ruotsinkielisiä palveluja kuntalaisille. Asetaan seudullinen yhteistyöelin seuraamaan strategian toteutumista ja tekemään aloitteita.

Valtionosuusjärjestelmän mukaisesti kunnille maksetaan 12 % korkeampi valtionosuus ruotsinkielisistä perusopetusoppilaista. Tämä pitäisi myös ottaa huomioon kuntatasolla jaettaessa resursseja.

Yhteinen hallintomalli antaisi nykyistä paremmat edellytykset järjestää ruotsinkielistä palvelua, vahvistaa omaa äidinkieltä ja kulttuuria, toteuttaa elinikäistä oppimista sekä edistää resurssien tehokkaampaa ja tarkoituksenmukaisempaa käyttöä. Yhtenäinen hallintojärjestelmä kaikissa kunnissa helpottaisi myös kuntien välistä yhteistyötä.

Esitys:

- luodaan yhteinen seudullinen strategia sivistystoimen ruotsinkielisille palveluille
- ruotsinkieliselle opetukselle turvataan riittävät toimintaedellytykset ottaen huomioon sen erityistarpeet
- kehitetään kunnittain yhteistä hallinto- ja luottamushenkilöjärjestelmää päivähoidolle ja opetukselle.

Tavoitteena pidetään, että toisen asteen oppilaitokset siirtyvät yhteiseen jakojärjestelmään ja mahdollisuuksien mukaan yhtenäiseen tuntikierto-kaavioon. Näiden toimenpiteiden avulla parannetaan toisen asteen oppilaitosten yhteistyötä. Yhteistyön kustannusvastuukysymykset selkiy-

tään. Opiskelijaksi otto toisen asteen koulutukseen koordinoidaan seudullisesti.

Helsingfors Svenska Aftongymnasium on tarkoituksenmukaista toimia tulevaisuudessa osana Framtidskolan Prakticumia tai helsinkiläisen päivälukion yhteydessä.

Esitys: toisen asteen koulutuksen toteuttamiselle luodaan yhteiset linjaukset.

Raja-alueilla tehdään yhteistyötä, kun kunnat suunnittelevat uusien päivähoito- sekä koulurakennusten rakentamista tai saneeraamista. Tällöin selvitetään myös mahdollisuus muodostaa kunta-rajat ylittävä yhteinen oppilaaksiottoalue.

Olemassa olevat ja suunnitteilla olevat erityisopetuksen resurssikeskukset antavat asiantuntija-apua koko seudun erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Työpajaluokkia, ammatti-kympejä sekä muita tukimuotoja syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille ja opiskelijoille perustetaan tarpeen mukaan. Uusi ryhmiä perustettaessa neuvotellaan seudullisen yhteistyön tarkoituksenmukaisuudesta.

Esitys: kuntarajojen yli tapahtuvaa yhteistyötä lisätään eri osaluodeilla.

Selvitetään mahdollisuus hankkia seudulle yhteinen kirjasto-auto. Auto varustetaan ruotsinkielisillä kirjoilla ja aineistolla, joka palvelee ensisijaisesti ruotsinkielisiä päiväkoteja, kouluja, palvelukoteja ja nuorisotiloja, mutta myös suomenkielisiä yksiköitä mm. ruotsinkielien opetuksen tukena.

Esitys: selvitetään mahdollisuus yhteiseen ruotsinkielisellä aineistolla varustettuun kirjastoautoon.

PERUSOPETUS

Yhteistyön lisääminen perusopetuksen palvelujen mitoituksessa ja järjestämisessä

Lähtökohtana pääkaupunkiseudun kunnissa on lähikouluperiaate eli jokainen kunta huolehtii ensisijaisesti omien oppilaidensa koulunkäynnistä. Valmistelussa on tarkasteltu oppilaaksioton mahdollisuuksia kuntien raja-alueilla. Tarvetta kuntarajat ylittävään oppilaaksiottoon ei raja-alueiden oppilasennusteiden valossa näyttäisi olevan lähivuosina. Ensisijainen oppilaaksiotto yli kuntarajojen edellyttää aina sopimusta kuntien välillä, jossa sovitaan myös kustannusten jaosta. Kustannusten jakamisessa on kysymys valtionosuuden ja oppilaskohtaisten kustannusten välisestä erotuksesta ja/tai mahdollisten yhteisten investoinnin kustannusten jakamisessa.

Esitys: raja-alueiden yhteisiä oppilasalueita ja koulunkäyntiä yli kuntarajojen selvitetään vuosittain. Selvityksen kohteeksi valitaan aluksi pilottialue, joka voisi olla ns. Kuninkaan kolmio.

Luokkamuotoisen erityisopetuksen ja vammaisten opetusjärjestelyjä on selvitetty koko laajuudessaan. Pääkaupunkiseudun kunnissa on monipuolista erityisopetuksen osaamista. Kunnat tekevät omaa kehittämistyötä, mutta laajempaa yhteistoimintaa ei ole ollut. Olemassa olevien resurssien paremman käytön ja kehittämisen näkökulmasta olisi perusteltua tiivistää yhteistyötä erityisopetuksessa.

Esitys: tavoitteena on perustaa pääkaupunkiseudulle neljä suomenkielistä erityisopetuksen alueellista osaamiskeskusta vuoteen 2010 mennessä:

- kuulovammaisille
- näkövammaisille
- liikunta-, moni- ja kehitysvammaisille sekä
- autistisille lapsille ja nuorille.

Esitys: pääkaupunkiseudun yhtenen selvitys tehdään myös sairaalakoulujen opetuksen kehittämiseksi.

Yhteistyötä henkilöstön täydennyskoulutuksessa on tehty pääkaupunkiseudun kuntien kesken ja tätä yhteistyötä tulee tiivistää. Strategisesti keskeisiä osaamisen kehittämisalueita ovat johtaminen, erityisopetus, tutkivaoppiminen ja yhteistoiminnallisuus sekä verkkoympäristön hyödyntäminen oppimisessa.

Esitys: perustetaan yhteinen koulutussuunnitteluryhmä opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen suunnittelua ja toteutusta varten.

LUKIOKOULUTUS

Lukiokoulutuksen määrälliset ja laadulliset linjaukset sekä kustannustenjako

Esitys: pääkaupunkiseudulla lukiopaikkoja varataan keskimäärin noin 60 %:lle peruskoulun päättävästä ikäluokasta.

Lukioon pääsyn edellytyksenä on vähintään lukuaineiden keskiarvo 7.00. Lisäksi aloituspaikkoja varataan pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tuleville tarpeen mukaan. Aloituspaikkoja on tarkasteltava kokonaisuutena ammatillisen koulutuksen paikkojen kanssa.

Esitys: pääkaupunkiseudulla siirrytään yhtenäisiin laatukriteereihin tavoitteena lukiokoulutuksen laadun yhtenäistäminen. Osa kriteereistä on laadullisia laajennuksia ja edellyttävät lisäresursointia.

Laatukriteereinä ovat:

- opetus 1,38 vvt/opiskelija
- erityistä tukea tarvitsevat opisk.1400 opiskelija/erityisopettaja
- opinto-ohjaus 250 opiskelijaa/opinto-ohjaaja ja
- opiskelijahuolto 1800 opiskelijaa/ opiskelijahuoltohenkilöstö(psykologi/kuraattori).

Lisäksi esitetään siirtymistä toisen asteen koulutuksessa yhteiseen jaksojärjestelmään, yhtenäiseen tuntikiertokaaviin ja 75 minuutin oppituntiin. Em. toimenpiteillä mahdollistetaan lukioiden yhteistyön lisääminen opetuksessa.

Pääkaupunkiseudulla on edelleen tarvetta uusiin koulutuksen erityistehtäviin lukiokoulutuksessa.

Esitys: kuntien välisestä kustannustenjaosta on viisi vaihtoehtoista mallia:

- lainmukainen nykytila, jossa kotikunnalla ei ole maksuvelvollisuutta
- täyden kustannusvastaavuuden periaate, maksatusperuste todelliset kustannukset
- opetuksen, hallinnon ja opiskelijahuollon kustannukset maksatusperusteena
- valtionosuuteen oikeuttavat menot maksatusperusteena
- tulevaisuuden laskentamalli: maksatus yhtenäisten laatukriteerien mukaan täyden kustannusvastaavuuden periaatteella (vaihtoehtojen yksityiskohtainen tarkastelu liitteenä 1).

Koulutusryhmässä ei syntynyt yksimielisyyttä kustannustenjaosta.

AMMATILLINEN KOULUTUS

Ammatillisen koulutuksen uudelleenorganisointi ja yhteistyön kehittäminen

Tässä vaiheessa on valmisteltu yhteistyösopimus pääkaupunkiseudulla toimivien ammatillisen koulutuksen ylläpitäjien ja koulutuksen järjestäjien kesken.

Sopimuksen tarkoituksena on koulutuksen järjestäjien yhteistyö ammatillisen koulutuksen palvelukyvyyn, tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Sopimuksessa sitoudutaan mm. koulutustarpeen ennakointiin, koulutuspaikkojen määrän ja työnjaon tarkoituksenmukaiseen jakamiseen, edunvalvontaa sekä yhteistyöhön opetuksen järjestämisessä ja kehittämisprojekteissa.

Sopimus on hyväksytty seudun kunnissa sekä Omniassa, Ami-säätiössä ja Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksessa. Sopimus mahdollistaa muidenkin koulutuksen järjestäjien liittymisen sopimukseen.

AMMATTIKORKEAKOULUTUS

Kunnallisten ammattikorkeakoulujen uudelleenorganisointi ja koulutuslajajärjestelyt

Uuden ammattikorkeakoulun perustaminen toteutuu yhdistämällä Stadian ja Evték -ammattikorkeakoulun toiminnot 1.8.2008 alkaen.

Metropolia Ammattikorkeakoulu osakeyhtiö on perustettu 31.1.2007. Yhtiö on saanut toimiluvan valtioneuvoston päätöksellä 15.3.2007 uudelle ammattikorkeakoululle 1.8.2008 alkaen.

Lisäksi on valmistunut luonnos yhteistyösopimukseksi Laurea -ammattikorkeakoulun kanssa.

Tavoitteena on myös, että Helsingin kaupunki tulee Laurea ylläpitävän yhtiön osakkaaksi.

MUUT SIVISTYSTOIMEN YHTEISTYÖHANKKEET

Koulutusryhmän toimeksiannon ulkopuolella on vireillä useita muita yhteistyöhankkeita. Sivistystoimen johdon yhteistyöryhmä käsittelee hankkeita erikseen ja valmistellee niihin liittyviä toimenpide-esityksiä.

Ammatillinen aikuiskoulutus

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta on valmistunut selvitys, jossa on useita esityksiä seudun ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittämiseksi. Ammatillisen koulutuksen työryhmä on pyytänyt selvityksestä lausunnot. Lausuntojen jälkeen ammatillisen koulutuksen työryhmä valmistellee esitykset pääkaupunkiseudun sivistystoimen johdon yhteistyöryhmälle.

Kansalais- ja työväenopistot

Työryhmä valmistelee parhaillaan Pääkaupunkiseudun kansalais- ja työväenopistojen yhteistä nettiportaalia eli kurssi- ja ilmoittautumistarjotinta. Tavoitteena pidetään portaalin käyttöönottoa viimeistään keväällä 2008.

Kirjastot

Kirjastojen palveluverkot ja palvelutaso määritellään yhteistyössä.

Kansainväliset koulutuspalvelut

Kansainvälisten perheiden koulutuspalveluista perusopetuksessa pääkaupunkiseudulla on valmistunut selvitys. Se on tehty osana Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelmaa. Hankkeessa on koottu muutosehdotuksia vieraskielisten ja kaksikielisten koulujen osalta sekä tehty kehittämishankkeiden ja yhteistyöjärjestelyjen toteuttamissuunnitelmia.

Lisäksi kansainvälisten perheiden toisen asteen koulutuspalveluja pääkaupunkiseudulla selvittämään asetettu työryhmä on aloittanut työnsä.

Asiasta valmistellaan esitykset vuoden 2008 aikana.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden yhteistyötä käsitellään puitelain täytäntöönpanon yhteydessä, kun valmistellaan vastauksia lain 7 §:n ja 10 §:n tarkoittamiin suunnitelmiin.

Liite 1 Lukiotyöryhmän esitys kustannustenjaon vaihtoehtoista

Kustannustenjako

Lukiokoulutuksen ohjausryhmä esittää koulutusryhmälle viisi vaihtoehtoista mallia esityksensä pohjaksi:

- lainmukainen nykytila
- täyden kustannusvastaavuuden periaate, maksatusperuste todelliset kustannukset
- opetuksen, hallinnon ja opiskelijahuollon kustannukset maksatusperusteena
- valtiosuuteen oikeuttavat menot maksatusperusteena
- tulevaisuuden laskentamalli: maksatus yhtenäisten laatukriteerien mukaan täyden kustannusvastaavuuden mukaan

Laskentamalleissa on maksatusta tarkasteltu vain pääkaupunkiseudun kuntien välisenä asiana ja kustannukset kohdistuvat vain kuntien ylläpitämiin oppilaitoksiin ei yksityisiin lukioihin. Kuitenkin pääkaupunkiseudun

lukioiden opiskelijoista noin 7 prosenttia tulee pääkaupunkiseudun ulkopuolelta. Näistä opiskelijoista aiheutuvat kustannukset ovat maksatuksen ulkopuolella.

Laskentamalli 1: Lainmukainen nykytila

Tässä laskentamallissa lukiokoulutuksessa toimitaan nykyisen lainsäädännön mukaisesti eikä kotikunnalla ole maksuvelvollisuutta vieraisissa kunnissa opiskelevien opiskelijoiden kustannuksista. Nykyisen lainsäädännön mukaisesta käytännöstä aiheutuu eniten kustannuksia Helsingille ja Kauniaisille, joiden lukioissa opiskelee paljon vieraskuntalaisia. Helsingissä vieraskuntalaisia opiskelijoita on erityisesti niissä lukioissa, jotka ovat saaneet Opetusministeriön myöntämän koulutuksen erityistehtävän.

Koulutuksen järjestäjä vastaa järjestämänsä lukiokoulutuksen kustannuksista eikä laki edellytä maksatusta, koska valtiosuusjärjestelmän mukaan jokainen koulutuksen järjestäjä saa opiskelijoista valtiosuuden. Laissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/1998) todetaan lukiokoulutuksessa käyttökustannusten rahoituksen määräytyvän opiskelijamäärien sekä määriteltyjen yksikköhintojen mukaisesti. Lukioiden erityiset koulutustehtävät korottavat kunnan valtiosuutta. Lisäksi kunta osallistuu lukion koulutuskustannuksiin kunnan rahoitusosuudessa, mikä lasketaan asukasperusteisesti.

Koulutuksen järjestäjä ei voi suosia oman kunnan asukkaita valitessaan opiskelijoita lukiokoulutukseen, koska opiskelijavalinta tapahtuu Opetusministeriön määräyksen lukion opiskelijaksi ottamisen perusteet (1202/1998) mukaisesti (1.1.2007 alkaen asetus 856/2006).

Laskentamalli 2: Täyden kustannusvastaavuuden periaate, maksatusperuste todelliset kustannukset

Vieraskuntalaisista veloitetaan valtiosuuden yksikköhinnan ja todellisten kustannusten välinen erotus.

Todellisissa kustannuksissa on mukana myös kuntien sisäisten pääomavuokrien korot ja poistot.

Taulukko 22. Maksatus täyden kustannusvastaavuuden perusteella, laskentaperusteena valtionosuuden yksikköhinnan ja todellisten opiskelijakohtaisten kustannusten välinen erotus

	Maksut muille kunnille yht.		Maksut muista kunnista yht.		Lisärahoitus / säästö	
	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006
Espoo	908 031	1 035 756	122 206	115 752	785 825	920 004
Helsinki	98 359	83 476	973 750	1 243 968	-875 391	-1 160 492
Kauniainen	56 593	67 733	507 348	518 811	-450 755	-451 078
Vantaa	600 207	749 043	59 885	57 476	540 322	691 567

Tiedot perustuvat taulukoiden 11,12 ja 13a tietoihin

Jos maksatuksessa siirytään täyden kustannusvastaavuuden periaatteeseen, se edellyttää Espoolta ja Vantaalta huomattavaa lisärahoitusta lukiokoulutukseen.

Laskentamalli 3. Opetuksen, hallinnon ja opiskelijahuollon kustannukset maksatusperusteena

Vieraskuntalaisista veloitetaan valtionosuuden yksikköhinnan ja todellisten opetus, hallinto ja opiskelijahuollon kustannusten erotus.

Taulukko 23. Laskentaperusteena valtionosuuden yksikköhinnan ja opetuksen hallinnon ja opiskelijahuollon opiskelijakohtaisten kustannusten erotus

	Maksut muille kunnille yht.		Maksut muista kunnista yht.		Lisärahoitus / säästö	
	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006
Espoo	231 190	214 368	0	0	231 190	214 368
Helsinki	758	0	0	0	758	0
Kauniainen	0	0	231 948	215 064	-231 948	-215 064
Vantaa	0	696	0	0	0	696

Tiedot perustuvat taulukoiden 11 ja 12 tietoihin

Tässä laskentamallissa vain Kauniainen voi laskuttaa muita kuntia, koska muiden kuntien opetuksen, hallinnon ja opiskelijahuollon kustannukset ovat valtionosuutta alhaisemmat.

Laskentamalli 4. Valtionosuuteen oikeuttavat menot maksatusperusteena (ei sisällä sisäisten vuokrien ja pääomamenojen korkoja ja poistoja)

Taulukko 24. Laskentaperuste valtionosuusperusteen ylittävät opiskelijakohtaiset valtionosuuteen oikeuttavat menot

	Maksut muille kunnille yht.		Maksut muista kunnista yht.		Lisärahoitus / säästö	
	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006	TP 2005	TA 2006
Espoo	394 662	470 232	43 602	33 215	351 060	426 630
Helsinki	21 813	13 505	229 900	383 040	-208 087	-216 395
Kauniainen	18 068	19 750	313 956	317 961	-295 888	-294 206
Vantaa	144 623	230 729			144 623	230 729

Tiedot perustuvat taulukoiden 11,12 ja 13b tietoihin

Vuoden 2005 ja 2006 tietojen pohjalta Vantaa ei voisi veloittaa muilta maksuja, koska Vantaalla valtionosuuteen oikeuttavat menot ovat valtionosuutta pienemmät.

Tämän laskentamallin ongelmana (A,B ja C -kohta) on, että lukiokoulutus on kunnissa järjestetty erilaisin tavoin eikä maksava kotikunta voi vaikuttaa kustannusten syntyymiseen.

Edellä olevat laskelmat on esitetty suomenkielisestä lukiokoulutuksesta. Kunnan kokonaiskustannuksiin on vielä lisättävä ruotsinkielisen lukiokoulutuksen vieraspaikkakuntalaisista aiheutuvat kustannukset (LIITE 4, taulukot 6-8).

Tulevaisuuden laskentamalli 5: Maksatus yhteisesti määriteltyjen laatukriteerin mukaisesti ja täyden kustannusvastaavuuden periaatteen mukaan

Tulevaisuuden laskentamalli perustuu laadulliseen linjaukseen (ks luku 6.2) ja yhteisesti määriteltyihin laatukriteereiden, joihin siirrytään sovitun siirtymäajan kuluessa.

Tulevaisuuden laskentamallin maksatus perustuu yhteisesti määriteltyihin laatukriteereihin, jotka ovat:

- opetus 1,38 vvt/opiskelija
- opinto-ohjaus: 250 opisk./opinto-ohjaaja
- erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat: 1400 opisk./erityisopettaja
- opiskelijahuolto: 1800 opisk./koulupsykologi

Vieraskuntalaisista veloitetaan valtionosuuden yksikköhinnan ja todellisten kustannusten välinen erotus.

Taulukko 25. Nykytilan kustannukset/opiskelija

Laatukriteerit	Espoo	Helsinki	Kauniainen	Vantaa	Keskiarvo
opetus	3 304	3 252	4 114	2 689	3 340
opinto-ohjaus	138	183	133	174	157
erityisopettaja	0	27	0	0	7
opiskelijahuolto	23	23	17	14	19
Yhteensä eur/opisk.	3 465	3 484	4 265	2 878	3 523

Laskettu vuoden 2005 tilanteesta

Taulukko 26. Tavoitetilan kustannukset/opiskelija

Laatukriteerit	Espoo	Helsinki	Kauniainen	Vantaa	Keskiarvo
opetus	3 257	3 252	3 594	2 899	3 250
opinto-ohjaus	191	211	199	202	201
erityisopettaja	28	28	28	28	28
opiskelijahuolto	27	23	24	25	25
Yhteensä eur/opisk.	3 503	3 513	3 845	3 154	3 504

Laskettu vuoden 2005 tilanteen pohjalta

Taulukko 27. Yhteiset laatukriteerit, laskentaperusteena valtionosuuden yksikköhinnan ja todellisten opiskelijakohtaisten kustannusten välinen erotus

	Lisärahoitus omat lukiot	Maksut muille kunnille	Maksut muista kunnista	Yhteensä lisärahoitus/säästö
Espoo	157 639	805 806	125 532	837 913
Helsinki	204 910	125 792	1 002 868	-672 166
Kauniainen	-157 529	58 442	378 923	-478 009
Vantaa	883 416	618 090	100 807	1 400 699

Laskettu vuoden 2005 tilanteen pohjalta

Tulevaisuuden laskentamallin maksatusperusteena käytetään vain laatutason mukaisia kustannuksia.